

La modernitat del cinema més antic

L'Albéniz, avui convertit en multisales, es pot considerar el més veterà de Girona encara en funcionament

Els cinemes d'avui s'han digitalitzat, i totes aquelles velles sales amb projectors de 35 mil·límetres i sessions dobles han passat a la història. Alfredo i Totó, de *Cinema Paradiso*, ja són part d'un imaginari que com els antics cinemes ja mai més no tornarà. El vell Albéniz és ara un cinema multisales modern i equipat, i aquesta renovació fa que pocs puguin pensar que, de fet, és el més antic de les nostres comarques.

JORDI DORCA > TEXT

AJUNTAMENT DE GIRONA, CRUI (FOTO LUJÀ)

>> *Entrada del Teatro Albéniz, l'any 1928. A baix, programa de mà de les projeccions cinematogràfiques del 13 de desembre de l'any 1928 en què es presenta Revista de Gerona, reportatge filmat durant les Fires de Girona d'aquell mateix any.*

Tarda de dijous. És d'aquells dies de tardor que la gent no sap si portar jaqueta o anar amb màniga curta. Terence Davies ha estrenat pel·lícula, un biopic d'Emily Dickinson, i alguns, pocs, hem decidit que avui l'anirem a veure. Anem a l'Albéniz. El carrer de Jeroni Real de Fontclara és buit, i les taquilles de l'exterior estan tancades. Ara, l'espai de pagament és al mig del passadís que uneix el vestíbul d'entrada amb les botigues de l'aminadures. Obro la porta. A l'esquerra, un cotxe d'exposició ens dóna la benvinguda. No recordo de quina marca era, i tampoc no recordo el detall dels pòsters que a banda i banda del passadís anuncien noves estrenes. 5 euros, sala 8, gràcies. Pujo a la sala, al vestíbul del primer pis, al centre la caixa de l'ascensor i, a la dreta, una catenària protegeix un enorme panell publicitari dels *Caçafantasmes* i un antic projector de 35 mm, d'aquells que fa tres anys encara utilitzaven a aquests cinemes. Entro. A les butaques, deu persones, totes elles jubilades. A la pantalla, unes aigües

digitalitzades de múltiples colors es mouen. Suposo que hi són perquè l'espera sigui menys feixuga. Sona als altaveus *Aline*, del cantant francès Christophe («*Et j'ai crié, crié, Aline*...»), acaba la cançó i comença *Alone again*, de Gilbert O'Sullivan («*In a little while from now...*»), que abruptament queda tallada. Els llums que il·luminen les parets i els anuncis d'aigua que en pengen es tanquen. Comencen els espots publicitaris, després els tràilers i Davies. La pel·lícula s'acaba, i sortim tranquil·lament per on hem entrat. Tot molt tranquil, una calma que no res té a veure amb aquell 11 d'octubre de 1998 quan el cinema va obrir de nou, ja convertit en multisales: deu pantalles al centre de la ciutat amb capacitat per a 2.000 persones. Aquell dia molts s'hi van acostar per veure en què s'havia convertit l'Albéniz.

Aquell finisecular diumenge d'octubre molts van omplir el carrer formant llargues cues per veure les pel·lícules que es projectaven (*El hombre que susurraba a los caballos*, *El faro*, *Frontera Sud*, *Siempre queda el amor...*); la inauguració convertia Girona en

AJUNTAMENT DE GIRONA, CRUI (COL·LECCIÓ XAMER ROMERO RODRIGUEZ)

L'antic teatre, obert l'11 d'abril de 1923, es va convertir en un cinema molt popular a la ciutat de Girona

la ciutat dels cinemes, tot un esdeveniment, i tota una comoditat. Quines butaques!, i quin sarau van aixecar uns seients per a parelles que en deien *love sits*. Tots els adolescents en parlaven. Un cinema amb comoditat per veure pel·lícules i per magrejar-se tant com poguessis. Grans avenços per al nou mil·lenni. Però d'altres en aquelles cues optaven per la nostàlgia, una nostàlgia accentuada aquells anys en què només es parlava de l'arribada del nou segle. Tot avenç era una gran notícia i un pas més cap al futur. Ens avisaven constantment que arribava el 2000.

El record de l'antic teatre, obert l'11 d'abril de 1923, estava molt viu entre els més veterans. Un teatre inaugurat on hi havia hagut el Teatre Circ Àlvarez, a la plaça de Sant Agustí. L'entrada del teatre era on ara hi ha una sortida d'emergència exterior i alguns cafès. Amb aquell vell i bell Albéniz, la plaça de Sant Agustí es va convertir en la plaça dels cinemes i es feia bona la dita de «Tres temples hi ha a Girona, amb més feligresos que la catedral: l'Albéniz, el Gran Via i el Coliseu Imperial». Eduard Turon, Miquel Ferrer i sobretot Martí Regàs en foren els fundadors a través d'una societat constituïda per tots tres. Al principi s'alternava el cinema amb les arts escèniques, s'hi representaven obres

de teatre, de varietats, sarsueles i concerts. Van passar els anys i diferents gestors, i l'Albéniz es va anar consolidant com a cinema. Un cinema que el 1926 es va cremar i que va haver de ser reconstruït, un cinema que va instal·lar un cinemascop, un cinema que va fer desaparèixer el seu escenari per instal·lar-hi una discoteca, un cinema que el 1997 es va enderrocar per reinstal·lar-se de nou. El vell teatre és avui una discoteca i deu sales de cinema que malden per sobreviure en aquest temps en què Edison i el consum individual d'audiovisual guanyen cada vegada més terreny a la visualització de pagament i en grup que van popularitzar els Lumière.

A diferència dels desapareguts Lauren, dels Ocine o dels Odeón de Salt, els Albéniz són de les poques multisales erigides al centre d'una ciutat, i després de la incorporació dels ABC Plaça (avui Albéniz Plaça) al seu grup, avui Girona té al centre de la ciutat 14 sales a disposició de tots. 13 són pròpies d'aquest històric i modern Albéniz, i la que resta és la del Cinema Truffaut. Ara toca que els feligresos les omplim de nou, totes, sense excepció.

Jordi Dorca és tècnic del Museu de Cinema de Girona.

«Tres temples hi ha a Girona, amb més feligresos que la catedral: l'Albéniz, el Gran Via i el Coliseu Imperial»

>> Al fons, a l'esquerra, els cinemes Albéniz i Coliseu, a la plaça de la Independència l'any 1925.

>> El 24 d'agost 1936 el Teatre Albéniz es va col·lectivitzar rebatejant amb el nom de Sala Bakunin.

